

BÁO CÁO KINH TẾ - TÀI CHÍNH TUẦN

TUẦN 5 – T1/2018

KINH TẾ VÀ THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH THẾ GIỚI

- *Kinh tế thế giới phục hồi ấn tượng trong năm 2017, cụ thể:*

IMF (T1/2018) nâng dự báo tăng trưởng kinh tế toàn cầu lên 3,7% trong năm 2017. Đồng thời điều chỉnh dự báo tăng trưởng kinh tế toàn cầu năm 2018 và 2019 lên mức 3,9%, tăng 0,2% so với trước đó. Nguyên nhân do sự phục hồi mạnh của các nền kinh tế, đặc biệt là tại khu vực EU và Châu Á trong năm 2017, và kế hoạch cắt giảm thuế của Mỹ được kỳ vọng sẽ thúc đẩy đầu tư tại một số nước trên thế giới cũng như các đối tác thương mại lớn của Mỹ. Tuy nhiên, IMF cũng bày tỏ quan ngại về việc lãi suất thấp trong thời gian dài có thể gây tổn thương nghiêm trọng cho khu vực tài chính.

Kinh tế khu vực Eurozone tăng trưởng mạnh nhất trong vòng 10 năm bất chấp những nghi ngại về việc Brexit có thể gây ảnh hưởng đến tăng trưởng kinh tế khu vực này. Theo số liệu chính thức của Eurostat, kinh tế khu vực Eurozone tăng trưởng 2,5% trong năm 2017, cao hơn nhiều so với mức 1,8% của năm 2016. Đây là mức tăng trưởng tốt nhất kể từ trước khủng hoảng tài chính toàn cầu (2008). Trong đó, sự phục hồi của hai nền kinh tế chủ chốt là Pháp và Tây Ban Nha đã góp phần thúc đẩy sự khởi sắc của kinh tế khu vực này.

- Tại Mỹ, **thâm hụt ngân sách của Mỹ có thể vượt 1.000 tỷ USD vào năm tài khóa 2019.** Theo đó, Ủy ban Ngân sách liên bang cho biết, mức thâm hụt ngân sách của Mỹ có thể lên tới 1.120 tỷ USD trong năm tài khóa bắt đầu từ ngày 1/10/2019. Con số này được đưa ra sau khi QH Mỹ thông qua dự luật ngân sách tạm thời để tránh việc đóng cửa chính phủ. Dự luật này đã trì hoãn việc áp dụng một số loại thuế nhằm giảm nguồn thu từ thuế của Chính phủ Mỹ. Cũng theo cơ quan này, nếu các chính sách hiện hành được tiếp tục thì mức thâm hụt NS tại Mỹ có thể vượt con số kỷ lục 2.000 tỷ USD vào năm 2027.

- Tại Đức, **ngân hàng Trung ương Đức (Bundesbank) đã quyết định thêm đồng Nhân dân tệ (NDT) vào dự trữ ngoại hối của Đức.** Năm 2016, Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) cũng thêm đồng NDT vào rổ tiền tệ tham chiếu và Quyền rút vốn đặc biệt (SDR). Theo số liệu từ SWIFT, mức độ sử dụng đồng NDT hiện đứng ở vị trí thứ 6 trên thế giới.

- Tại Châu Á, **kim ngạch thương mại giữa Trung Quốc và ASEAN cao kỷ lục.** Theo bộ Thương mại Trung Quốc, kim ngạch trao đổi thương mại giữa Trung Quốc và Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) đã đạt mức cao kỷ lục trong năm 2017. Cụ thể, tổng giá trị thương mại song phương Trung Quốc-ASEAN trong năm 2017 đạt 514,8 tỷ USD, tăng 13,8% so với năm trước đó và là mức tăng mạnh nhất trong số các đối tác thương mại của Trung Quốc. Trong đó, Việt Nam là thị trường xuất khẩu lớn nhất, còn Malaysia là thị trường nhập khẩu nhiều nhất trong số các nước ASEAN của Trung Quốc.

- Trên thị trường chứng khoán, **Chứng khoán Mỹ tăng tuần thứ 4 liên tiếp với các dự báo lợi nhuận quý 4/2017 lạc quan của các công ty niêm yết.** Chỉ số Dow Jones 30

(Mỹ) tăng 2,09% lên 26.617 điểm, S&P 500 tăng 2,2% lên 2.873. *Chứng khoán Châu Âu giảm điểm do đồng Euro tăng giá gây bất lợi cho xuất khẩu.* Chỉ số Chỉ số DAX 30 của Đức giảm 0,7% đạt 13.340 điểm. Chỉ số FTSE của Anh giảm 0,84%, Chỉ số CAC (Pháp) giảm 0,3%. *Chứng khoán Châu Á tăng giảm đan xen.* Chứng khoán Trung Quốc tiếp tục xu hướng tăng, chỉ số Shanghai Composite (Trung Quốc) tăng 2,01% lên 3.558 điểm, sau báo cáo lợi nhuận ngành công nghiệp tăng 10,8% trong tháng 12 và tăng 21% cả năm, mức tăng cao nhất kể từ năm 2011. Chỉ số Nikkei 225 (Nhật) giảm 0,76%, tuy nhiên từ đầu năm 2018 chỉ số Nikkei 225 tăng 3,75%.

KINH TẾ VÀ THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH VIỆT NAM

KINH TẾ VIỆT NAM

- *Moody's cho rằng Việt Nam nên cẩn trọng hơn đối với việc mở rộng chính sách tiền tệ* vì điều này có thể gây rủi ro cho nền kinh tế và ngành ngân hàng. Cụ thể, trong bối cảnh Chính phủ tập trung hỗ trợ tăng trưởng, chính sách tiền tệ nới lỏng có thể ảnh hưởng đến ổn định kinh tế vĩ mô, đặc biệt trong bối cảnh tín dụng tăng trưởng nhanh (tín dụng tăng 18,2% năm 2017). Việc tín dụng tăng trưởng nhanh hơn có thể gây rủi ro đối với ngành ngân hàng bằng cách làm xói mòn vùng đệm vốn. Trong khi đó, NHNN dự báo tăng trưởng tín dụng năm 2018 sẽ ở mức 17%. NHNN sẽ giữ nguyên mức lãi suất trong năm 2018, quản lý tăng trưởng tín dụng một cách linh hoạt và thận trọng để hỗ trợ các doanh nghiệp, đồng thời thúc đẩy tăng trưởng khi tế, trong khi đó vẫn có thể hạn chế rủi ro trong một số lĩnh vực.

- *CPI tháng 1/2018 tăng 0,51% so với tháng trước và tăng 2,65% so với cùng kỳ, chủ yếu do giá dịch vụ y tế, giá xăng dầu và giá điện tăng.* Yếu tố mùa vụ cũng góp phần không nhỏ làm tăng CPI tháng giáp Tết nguyên đán do nhu cầu mua sắm tăng cao. Lạm phát chung có mức tăng cao hơn lạm phát cơ bản. Điều này phản ánh biến động giá do yếu tố thị trường có mức tăng cao. Lạm phát cơ bản so với cùng kỳ ở mức 1,18% cho thấy chính sách tiền tệ vẫn đang điều hành ổn định.

- *Doanh nghiệp huy động 30,2 triệu tỷ đồng vào sản xuất, kinh doanh.* Theo kết quả sơ bộ Tổng điều tra kinh tế năm 2017 do Tổng cục Thống kê thực hiện, tính đến 1/1/2017, tổng nguồn vốn được huy động vào sản xuất kinh doanh của khu vực doanh nghiệp là 30,2 triệu tỷ đồng. Bình quân giai đoạn 2012-2017 mỗi năm khu vực này thu hút thêm 15,2% nguồn vốn cho sản xuất kinh doanh. Điều này cho thấy nguồn lực xã hội dành cho hoạt động sản xuất, kinh doanh liên tục được đẩy mạnh, góp phần tích cực thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

THỊ TRƯỜNG NGÂN HÀNG

- *Năm 2018, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) yêu cầu VAMC xử lý tối thiểu 140.000 tỷ đồng nợ xấu đã mua và mua nợ xấu theo giá thị trường tối thiểu là 6.600*

tỷ đồng. Năm 2017, VAMC đã phối hợp với các TCTD thu hồi được 30.700 tỷ đồng nợ xấu và mua nợ theo giá thị trường từ 05 TCTD với tổng giá trị mua là 3.142 tỷ đồng. Từ khi thành lập đến cuối 2017, VAMC đã mua được 26.221 khoản nợ của 16.269 khách hàng tại 42 TCTD với tổng dư nợ gốc nội bảng là 307.932 tỷ đồng, giá trị mua nợ là 277.755 tỷ đồng.

- *Ngân hàng Nhà nước (NHNN) tăng cường giám sát tín dụng tiêu dùng vào chứng khoán và bất động sản*. NHNN vừa có văn bản yêu cầu các TCTD chuyển dịch cơ cấu tín dụng theo hướng ưu tiên tập trung vốn cho sản xuất, kinh doanh. NHNN cũng yêu cầu giám sát chặt chẽ việc sử dụng vốn cho vay tiêu dùng nhưng thực chất là để đầu tư, kinh doanh bất động sản, chứng khoán. *Năm 2017, theo Ủy ban, tín dụng tiêu dùng tăng khoảng 65%, chiếm 18% tổng tín dụng. Trong khi tín dụng vào lĩnh vực bất động sản tăng 12,2%, chiếm 15,8% tổng tín dụng.*

- *Quyết định 117/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ quy định mức lãi suất cho vay ưu đãi đối với phát triển và quản lý nhà ở xã hội của các TCTD*. Theo đó, mức lãi suất cho vay ưu đãi áp dụng trong năm 2018 đối với dư nợ của các khoản cho vay để mua, thuê, thuê mua nhà ở xã hội; xây dựng mới hoặc cải tạo, sửa chữa nhà để ở là 5%/năm. Trước đó, năm 2016, Chính phủ đã quyết định mức lãi suất cho vay mua nhà xã hội là 5%, sang năm 2017 giảm xuống còn 4,8%/năm.

THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN

• Thị trường cổ phiếu

Thị trường chứng khoán Việt Nam tiếp tục xu hướng tăng trưởng mạnh. Tới ngày 26/1/2018, chỉ số VN Index tăng 13,4% so với cuối năm 2017, đạt 1.115,6 điểm.

Tuần qua đã xảy ra sự cố gián đoạn hệ thống giao dịch của Sở Giao dịch Chứng khoán Tp Hồ Chí Minh (HoSE) từ phiên khớp lệnh đóng cửa chiều ngày 22/1/2018 đến sáng ngày 25/1/2018 mới trở lại giao dịch bình thường. Sự cố gián đoạn giao dịch đã ảnh hưởng tới sự vận hành liên tục, ổn định của thị trường và có thể ảnh hưởng tới sự đánh giá của nhà đầu tư nước ngoài đối với chất lượng cơ sở hạ tầng tài chính của Việt Nam. Do đó, trong giai đoạn thị trường chứng khoán tăng trưởng nhanh về quy mô, các Sở Giao dịch Chứng khoán, Trung tâm lưu ký Chứng khoán Việt Nam cần liên tục rà soát khả năng vận hành và chất lượng của hệ thống công nghệ, hạ tầng cơ sở thông tin; tăng cường năng lực dự phòng để đảm bảo sự vận hành liên tục của thị trường, quyền lợi của các thành viên tham gia thị trường và nhà đầu tư.

Đấu giá IPO cổ phần hóa doanh nghiệp Nhà nước cho tín hiệu tích cực từ đầu năm 2018, mang lại nguồn thu lớn cho ngân sách Nhà nước. 2 phiên đấu giá IPO của Lọc hóa dầu Bình Sơn (ngày 17/1/2018) và Tổng Công ty Dầu Việt Nam – Công ty TNHH Một thành viên - PVOil (ngày 25/1/2018) đã mang lại cho ngân sách Nhà nước gần 9.750 tỷ đồng với 100% lượng cổ phần được bán hết tại mức giá trúng bình quân cao hơn giá khởi điểm 51% (đối với Lọc hóa Dầu Bình Sơn) và 58% (PVOil).

• Thị trường trái phiếu

Tuần qua, KBNN có 2 phiên đấu thầu TPCP thành công ở kỳ hạn 10 năm và 15 năm, huy động được 3 nghìn 500 tỷ đồng. *Lũy kế cả tháng 1/2018, KBNN huy động được 16 nghìn 105 tỷ đồng từ phát hành trái phiếu TPCP. Tỷ lệ trúng thầu TPCP đạt 97,9%, đạt mức cao nhất so với cùng kỳ 3 năm gần đây. Giá trị đặt thầu ở tất cả các kỳ hạn đều gấp 5 đến 7 lần giá trị gọi thầu nên hầu hết các phiên đấu thầu đều thành công với khối lượng trúng thầu cao, lãi suất giảm so với lần đấu thầu trước đó.*

- **Dòng vốn nước ngoài vào thị trường chứng khoán**

Tuần 22/1-26/1, khối ngoại tiếp tục mua ròng 84 triệu USD trên thị trường chứng khoán chính thức trong đó 69 triệu USD cổ phiếu và 15 triệu USD trái phiếu. *Từ đầu năm 2018, mua ròng của khối ngoại trên thị trường chứng khoán chính thức đạt 430 triệu USD (trong đó 333 triệu USD cổ phiếu và 97 triệu USD trái phiếu).*

THỊ TRƯỜNG BẢO HIỂM

Tình hình kinh doanh của các doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ năm 2018 dự báo tăng trưởng ổn định. Cục Quản lý giám sát Bảo hiểm dự báo năm 2018, tổng doanh thu phí bảo hiểm phi nhân thọ tăng khoảng 10% đạt 44.700 tỷ đồng, tổng tài sản tăng 5% đạt 77.318 tỷ đồng và đầu tư trở lại nền kinh tế tăng 3,2% đạt 40.097 tỷ đồng. Trong năm 2017, tổng doanh thu phí bảo hiểm phi nhân thọ tăng 10,6% đạt khoảng 40.560 tỷ đồng; tổng tài sản ước đạt 73.585 tỷ đồng, tăng 11,3%; đầu tư trở lại nền kinh tế ước 38.840 tỷ đồng, tăng 16%; lợi nhuận sau thuế ước đạt 1.280 tỷ đồng, tăng 21% so với năm 2016.

PHỤ LỤC

Biến động một số chỉ số chứng khoán Việt Nam và quốc tế trong tuần

	26/01/2018	So với tuần trước	So với cuối 2017
VN Index	1.115,6	5,04%	13,36%
HNX Index	126,8	3,61%	8,49%
Dow Jones 30 (Mỹ)	26.617	2,09%	7,68%
FTSE 100 (Anh)	7.666	-0,84%	-0,29%
DAX 30 (Đức)	13.340	-0,70%	3,27%
Nikkei 225 (Nhật)	23.608	-0,76%	3,75%
Shanghai Composite (TQ)	3.558	2,01%	7,59%

Nguồn: HSX, HNX, Yahoo Finance

Bảng: Giá hàng hóa thế giới

	Vàng			Dầu thô			Gạo			Cà phê			Cao Su		
	Giá (USD/toz)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (Usd/Bbl)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (Usd/Cwt)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (Cents/lb)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước	Giá (JPY/kg)	% tăng, giảm so với đầu năm	% tăng, giảm so với tuần trước
03/01/17	1157.1		1.5	54.0		0.2	9.4		0.3	137.3		-3.0	266.0		0.7
06/11/17	1276.3	10.3	-0.1	57.1	5.8	5.0	11.27	19.9	1.0	124.7	-9.2	1.5	203.6	-23.5	7.2
13/11/17	1278.7	10.5	0.2	55.1	2.1	-3.5	11.53	22.7	2.3	127.1	-7.5	1.9	193.6	-27.2	-4.9
20/11/17	1288.8	11.4	0.8	56.6	4.8	2.6	12.22	30.0	6.0	123.7	-9.9	-2.6	178.5	-32.9	-7.8
27/11/17	1295.5	12.0	0.5	57.7	6.9	2.0	12.26	30.4	0.3	125.7	-8.5	1.6	186.0	-30.1	4.2
04/12/17	1272.9	10.0	-1.7	57.5	6.6	-0.3	12.16	29.4	-0.8	126.2	-8.1	0.4	198.2	-25.5	6.5
11/12/17	1244.3	7.5	-2.3	58.4	8.2	1.5	12.28	30.6	1.0	118.8	-13.5	-5.9	194.4	-26.9	-1.9
18/12/17	1259.8	8.9	1.2	57.8	7.1	-1.0	11.71	24.6	-4.6	116.9	-14.9	-1.6	208.4	-21.7	7.2
25/12/17	1274.3	10.1	1.2	58.5	8.4	1.2	11.88	26.4	1.5	120.6	-12.2	3.1	206.5	-22.4	-0.9
03/01/18	1314.7	-1.0	3.2	60.5	12.1	3.4	11.50	22.3	-3.2	130.1	-5.2	7.9	207.0	-22.2	0.2
08/01/18	1314.0	-0.1	-0.1	61.6	1.8	1.8	11.59	0.8	0.8	128.4	-1.3	-1.3	202.8	-2.0	-2.0
15/01/18	1314.3	0.0	0.0	64.4	6.5	4.6	11.80	2.6	1.8	122.5	-5.9	-4.6	204.3	-1.3	0.7
22/01/18	1332.6	1.4	1.4	63.6	5.2	-1.3	12.10	5.2	2.5	122.0	-6.2	-0.4	208.8	0.9	2.2
29/01/18	1343.6	2.2	0.8	64.1	6.0	0.7	12.36	7.5	2.1	122.2	-6.1	0.2	194.1	-6.2	-7.0

Nguồn: Tradingeconomics